

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Społeczny wymiar polityki i popkultury byłej Jugosławii		9.0.5811	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Sławistyka	forma	stacjonarne
		moduł	językoznawczo-kulturoznawcza, literaturoznawczo-kulturoznawcza
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka; dr Maša Guštin			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		15 godzin - przygotowanie do zajęć;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - zapoznawanie się z materiałem filmowym;	
Liczba godzin		15 godzin - przygotowanie do egzaminu i sam egzamin.	
Konwersatorium: 30 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- serbski w wymiarze 15.00%	
		- chorwacki w wymiarze 15.00%	
		- angielski w wymiarze 10.00%	
		- polski w wymiarze 60.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		Egzamin	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		egzamin ustny	
		Podstawowe kryteria oceny	
		aktywna obecność na wykładach - 30%	
		egzamin ustny – wypowiedź na temat zagadnień poruszanych w trakcie wykładów - 70%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w zajęciach	egzamin ustny
	Wiedza	
K_W08	+	+
K_W09	+	+
K_W10	+	+
K_W12	+	+
	Umiejętności	
K_U08	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K03		+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie się z podstawową faktografią i stosunkami przestrzenno-politycznymi w okresie istnienia SFR Jugosławii, związkami między polityką a popkulturą i ich wpływem na jugosłowiańskie społeczeństwo oraz zapoznanie studenta z procesami rozwoju i specyfiką kultury socjalistycznej Jugosławii w kontekście ich społecznych i kulturowych uwarunkowań na tle dziedzictwa cywilizacji europejskiej.

W toku wykładów omawiane są także różne formy artystyczne, pozostające wyrazem zachodzących procesów społecznych, jak: stvarnosna proza, filmy nurtu „czarnej fali”, przedsięwzięcia grup artystycznych (teatralnych, plastycznych) zrodzonych z impulsu kontrkultury, rozwijająca się dynamicznie scena rockowa. Ideologiczny i polityczny kontekst omawianych fenomenów stanowi jugosłowiańska złagodzona odmiana komunizmu z kultem wodza, Josipa Broza Tity jako elementem konstytutywnym, pozwalająca w odróżnieniu od innych państw bloku wschodniego na cywilizacyjne otwarcie kraju, a w efekcie osłabiająca potoczne odczucie opresyjności systemu i ułatwiająca silniejsze utożsamienie się z nim także w okresie po rozpadzie Jugosławii.

Treści programowe

Historyczne i społeczne uwarunkowania mozaiki etnicznej i narodowościowej na obszarze SFRJ.

Okoliczności powstania i społeczna specyfika SFRJ. Trzecia droga do socjalizmu.

Naruszenie patriarchalnych struktur społecznych; przemiany w obyczajowości i mentalności.

Sytuacja SFRJ na arenie międzynarodowej.

Josip Broz Tito. Goli Otok, Brjuni i kult przywódcy.

Socrealizm po jugosłowiańsku. Polityka Bratstva i jedinstva a tendencje nacjonalistyczne w republikach.

Cenzura, represje i dysydenci – różnice w stosunku do pozostałych państw systemu komunistycznego.

Początek zmian kulturalnych. Otwarcie na zachód.

Rola pokolenia krugovi.

Stvarnosna proza.

Film jugosłowiański. Adaptacje literatury. Nurt „czarnej fali”.

Eksperyment w sztuce Jugosławii lat 60. i 70.

Novi val i przemiany społeczne przełomu lat 70/80.

Proces dezintegracji Jugosławii w II połowie XX wieku.

Wykaz literatury

Literatura obowiązkowa

- Kolanović M., Udarnik! Buntovnik? Potrosac... Popularna kultura i hrvatski roman od socjalizma do tranzicije, Zagreb 2011 (fragmenty).
- Popkomunizm. Doświadczenie komunizmu a kultura popularna, red. M. Bogusławska, Z. Grębecka, Warszawa 2011 (wybrane artykuły).
- Tanty M., Balkany w XX wieku. Dzieje polityczne, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca

- Balkany w XX i XXI wieku. Historia–polityka–kultura, red. H. Stys, S. Sochacki, Toruń 2009.
- Jakovina T., Američki komunistički saveznik; Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945.-1955., Zagreb 2004.
- Jakovina T., Socijalizam na američkoj pšenici, Zagreb 2002.
- Leksikon Yu-mitologije, red. V. Arsenijević (i in.), wersja on-line.
- Mirković I., Sretno dijete, Zagreb 2004.
- Način u jeziku/Književnost i kultura pedesetih, red. K. Bagić, Zagreb 2008.
- Perković A., Sedma republika: Pop kultura u YU raspadu, Zagreb 2011.
- Povijest hrvatskoga jezika/Književne prakse sedamdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2010.

- Prostor u jeziku/Književnost i kultura šezdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2009.
- Rekść M., Mity narodowe i ich rola w kreowaniu polityki na przykładzie państw byłej Jugosławii, Łódź 2016.
- Sadowski J., Między Pałacem Rad i Pałacem Kultury. Studium kultury totalitarnej, Warszawa 2010.
- Sintaksa hrvatskoga jezika/Književnost i kultura osamdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2011.
- Ugrešić D., Kultura kłamstwa, Wołowiec 2006 (lub inne wydanie).
- Walkiewicz W., Jugosławia. Byt wspólny i rozpad, Warszawa 2002.
- Velikonja M., Titonostalgija – a study of nostalgija for Josip Broz, Skopje 2008.
- materiały prasowe oraz audiowizualne, w tym filmowe, będące w posiadaniu osoby prowadzącej wykład lub dostępne on-line.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W08, K_W09, K_W10, K_W12
K_U08,
K_K03

Wiedza

Student:

(K_W08) posiada zaawansowaną wiedzę na temat powojennej historii Jugosławii;
(K_W09) zna etniczną strukturę SFR Jugosławii, ma zaawansowaną wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań pod kątem narodowościowym;
(K_W10) ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o kulturze SFR Jugosławii;
(K_W12) zna i rozumie metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury socjalistycznej Jugosławii.

Umiejętności

Student:

(K_U08) posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień szczegółowych w odniesieniu do społecznej, politycznej i popkulturowej historii SFR Jugosławii oraz związków między nimi.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

(K_K03) samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie historii społeczno-politycznej i popkultury socjalistycznej Jugosławii.

Kontakt

natalia.wyszogrodzka-liberadzka@ug.edu.pl